

10 Cts.

Setmanari Satírich.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
S. RAMÓN, 6—Litografía

Repartirà trompadas cada setmana.

Cts. 10

SOLOS DE TROMPA

Un altre qüento

La setmana passada els vàrem contar un qüento; aquesta per variar, els en contarem un altre, perquè en temps de persecució i de lleys de jurisdiccions no hi ha res que tranquil·lisi tant a un cronista, sobre tot si s'tracta d'un cronista escamat, com el poguer despenyar la seva missió sense tenir de pensar en els articles del còdich penal ni en els de la llei de las jurisdiccions que, com l'espasa de Damocles, té continuament sospesas sobre son cap. Ni una bona tassa de tila tranquil·lisa tant. Si algun cop en la seva vida cauhen en la tentació de dir mal, públicament, dels que remenan las cireras ja 'ns en sabrán donar rahó.

Y aném al qüento que ja hem fet prou introducció. Vetaquí qu'una vegada hi havia una família composta de mare y tres fillas que vivían molt malament; es a dir, de fills, la bona senyora, ne tenia d'altres, pero ab ella sols s'hi havían quedat las tres noyas petites, perquè els grans, vist el desgabell de la casa, que cada dia anava pitjor, prengueren la santa determinació d'abandonar la llar paterna y d'anarsen en busca de sort, cap a llunyanas terras.

Aquella bona senyora, no se sab si a efecte dels anys o ja de son propi caràcter, era una mica esbojarrada. Havia heretat una quantiosa fortuna dels seus avis pero, confiada a las sevas pècadoras mans, no trigà en fondres, y sort tingué de que las tres fillas que ab ella vivían, no havían heretat el geni de la mare, y molt feyneras, estalviadoras y poch presumidas, se posaren a trevallar, y entre 'ls seus guanys y lo poch que a la mare li restava de son patrimoni, anavan vivint.

Pero passava el temps y la bona senyora, en lloch de posar seny, a mida qu'anava fentse mes vella, l'acabava de perdre. Y un dia parlava de comprar vestits de seda, com els que veyia als vehins, donchs cal dir que vivían en un barri de senyors, y un altre volia tornar a posarse sombrero com quan vivia de renda y un altre desitjava comprar joyas y no s'accontentava ab las Plimsauls que van baratetas, sino que las volia de can Cabot; en fi, demanin; pero, en cambi, era inútil parlarli de fer reformas en el pis; mal que fos el més insignificant gastet, encare que tingués de resultar productiu. La filla gran prou li deya:—Pero, mamá, posém llum de gas, qu'estalviarem diners, perquè are ab petroli y espelmas ens fém malbé la vista y no podem fer tanta feyna, ó bé:—Comprém una màquina de cosir qu'avansarem una pila de trevall y guanyarem mes. La vella d'aixó no 'n volia sentir parlar. Els gastos necessaris els calificava de derrotxes, y sempre deya qu'en el pressupost de la casa calia estalviar molt; en cambi, pera disbauxas, cosas supèrfluas, diversions y vanitats sempre tenia la bossa apunt.

Tanta tivantor hi arribà a haver entre la mare y las noyas ab motiu del geni extravagant de la vella, que a cada dos per tres s'armaven disgustos, amenassava la noya gran fins ab anarsen, pero no se'n podia sortir; quan, un dia, se li ocorregué a la bona senyora, la mes original ocurrencia que son flach cervell podia rumiar.

—Hi pensat—digué a las sevas fillas—ajudar als vehins d'aquí al devant que, pobrets em fan molta llàstima; pero no ho diguéu a ningú, no ho faig aixís com aixís, per pur altruisme. Serà cosa d'un centenar de duros qu'els faltan pera arreglar una mica la casa y poguer rebre a la gent pera fer el seu negoci. Quan tot els vagi bé, no sols me 'ls tornaràn, sino que m'han promés que 'ns gastarán tota la roba que feu.

—Pero, mamá—contestà una d'ellas—vós a gastarte cent duros ab els vehins quan a casa, per manca d'un grapat de cosas no podem guanyarnos bé la vida? Y deixaràs lo poch que tenim sense saber com ni quan t'ho han de tornar? Y confias en qu'ens compraran a nosaltres lo que necessitin quan te consta qu'ells ja saben ahont ho han de comprar pera trobarho mes barato?

—Que sabéu vosaltras. Sou unas infelissas; deixeu-me fer a mi que ja veuréu...

—Si ab la quarta part d'aquestos quartos que vols gastarte a casa dels vehins, nosaltres ens posaríem en condicions de no tenir que necessitar res de ningú. Anar a arreglar la casa dels altres quan se té la propia de qualsevol manera!

Ab aquestas y altres rahons de tant bon sentit, tractaren en vá las noyas de convencer a la seva mare de que anar a correr aquella aventura, enredantse ab els vehins, era poch menys que suicidarse y quan no, exposarse a sortirne ab las mans al cap.

Pero no li pogueren donar a entendre, perquè la tal senyora, quan se las enfilava per un cantó, no hi havían rahons que l'en fessin desistir.

Y s'gastà un grapat de centas pesetas, las últimas que li quedavan del seu patrimoni, ab la casa dels vehins, mentres en la seva, las fillas se li morien de consumpció.

Y com que reparo qu'aquest qüento ja es massa llarch, un altre dia, els contaré com va acabar la original aventura de tant singular senyora, que, pera qu'estiguin tranquils, ja 'ls hi adelanto que va esser molt malament, com es de suposar.

FIDIAS.

Presó Model, 23 de Novembre de 1906.

¿.....?

Fa dias se sent parlar de barcos y batallóns a proposit de la gresca que diuhon que hi ha al Marroch.

Els enterats asseguran que Fransa ab altres nacions, desde aquella conferencia qu'Algeciras tingué lloch, convingueren que cert dia, que ja deya el protocol, anirían al Magreb y ab l'ajuda de canóns, auxiliars poderosissims de la civilisació, als bullanguers moritos els donarian rahó de lo que se té que fer quan se civilisa un lloch.

Els moros fins a la fetxa eren lliures de debó.

Es cert que tenen qui 'ls mana pero es un Emperador a qui obeheixen quan volen y de volguer, volen poch.

Allí no saben que cosa son escuadras ni canóns, y l'exercit sols el tenen per anà a la professó; no coneixen policías, ni coneixen regidors, y no tenen Ordenansas, ni tenen Constitució; pagan els tributs quan volen, y encara pagan molt poch, y si va mal la cullita no pagan contribució, y a voltas tampoch la pagan encare que cullin molt.

Es cert que sovint s'engrescan y s'barallan, pero aixó no fan sols per pas el rato sense cap mala intenció.

Ja ho veuen si son felissos els habitants del Marroch; pro ab tanta felicitat no hi ha civilisació y com que son a la vora d'Europa que ni ha per tot, no es possible consentirlos que's governin com millor els dongui el gust y la gana; perquè diuhon las nacions qu'els estrangers a n'allí no hi estan segurs en lloch.

S'han donchs, de civilisar tant si volen com si no, y haurán de tenir escuadras, y haurán de tenir canóns, y pagarán policías,

y pagarán inspectors, y cumplirán l'ordenansa, y tindrán Constitució, y pagarán bitllo bitllo cascaditas contribucions; y mal que s'morin de gana tindrán civilisació.

Las potencias s'encarregan de que tingui efecte aixó, y en pago d'haborlos dat tant interessant lissó, es probable que s'parteixin com si fos seu, el Marroch.

CANALITOS.

Petitas paradoxas

Are que sembla que'ns aném a dedicar a arreglar el Marroch, com si a Espanya no hi tinguessim prou feyna, creyém oportunissim recordar varis fets quina eloqüencia fa inútils els comentaris.

«En una de las passadas sessions celebradas en el Congrès, el senyor Llorens feu una pregunta al senyor ministre de Marina y en son petit discurs ens feu sapiguer lo següent:

Primer.—Qu' existeix un canyoner espanyol, el *Marqués de la Enseñada* y que la tonelada d'aquest barco ha costat a 7,200 pessetas, quan la tonelada dels millors acorassats inglesos sols ne costa 2,000. Segón.—Que existia en nostra marina un altre barco que s'titulava *Marqués de la Victoria*, qu'aquest barco se va perdre ja fa alguns anys y que no obstant y aixó, aquest vaixell ha vingut figurant en tres preposos seguits ab el seu comandant, els seus mariners, els seus maquinistas y els seus fogoners.

D'aytals fets qu'el senyor Llorens va revelar, el primer es sens dubte interessant, mes el segon entra de ple en la categoria de las altas paradoxas, y causa per lo tant, la nostra més fervorosa admiració. Espanya es el país paradoxich per excelencia. Encara no fa un any—el 26 de Decembre de 1905—un altre representant del país, el senyor Gómez Acebo, ens va descobrir en un entretingut discurs, altrás cosas no menys agudas y palpants. A Espanya existeix, per exemple, una Escola Superior de Guerra que conta ab 26 professors y quins mestres sols disposan de 27 alumnes; a la Academia Médica-Militar, els alumnes son vuyt y els mestres nou, en altra Academia, la d'Administració Militar son 19 els professors y 20 els deixebles.

Tenim també en nostre país 10 ó 12 comissions liquidadoras dels Cossos disolts d'Espanya y d'Ultramar; a aytal objecte ab una n'hi hauria prou, pero Cuba, Puerto Rico y Filipinas s'en emportan vuyt ó nou, y totas plegadas, las d'aquí y las d'allí, costan tots els anys cinch millons de pessetas (40 millons en els vuyt anys que portan funcionant). Tenim també una companyia de mons d'Africa, quinas donas tenen, malgrat sembli inverosimil, un sou en el presupost. Contém també ab un encarregat de rellojtes en Melilla y ab una matrona, carrecchs certament enigmatics. El nostre Ministre de la Guerra disposa de set ajudants (Moltke sols ne tenia dos). El cos d'inválits conta ab un tinent general pera manarlos y un brigadier...

No es precis enumerarne mes d'aquestos casos. Aquestas petitas paradoxas ens alegran. Es posible que no falti qui digui que a Espanya no tenim cabals pera escolas, pera camins y pera obras d'irrigació y qu'es precis fer economías y tallar d'altres llochs. Pero alashoras ¿seguiria sent Espanya el país dels contrastes y dels viceversas? Hi ha alguna nació en el mon ahont els contribuyents, els agricultors y els obrers estiguin pagant durant tres anys els gastos d'un vaixell que no existeix?

Ara sols ens resta afegir que tot aixó no 'ns ho hem empescat nosaltres, que sortint de las pecadoras mans de catalanistas, podria esser posat en dubte, es senzillament la traducció d'un article escrit per un escriptor tan serio com l'*Azorin* y publicat en un sesudo periodich madrileny, l'*A B C*, fa molt poch dias.

Y quan en el rovell del ou parlan aixís, vegin com tindriam de parlar nosaltres.

R. C.

10 Cts.

L' A

—Bueno; Conforme en que ens repartirém las castanyas. Arelo in

Aquella data

¿Que dirém pera recordar aquell 25 de Novembre, que pesa com una llosa de plom en el sagrari dels nostres recorts?..

No dihentne res, fariam tal volta sospitar qu' hem oblidat lo inolvidable; portant al paper tot lo que la nostra pensa dictaria a la ploma, afegiriam unas gotas de fel al amarg brevatje que Barcelona tingué de tastar; colocarnos en un terme mitg no podém ferho. Quedin els equilibris pels funàmbuls de la política.

Obtém pera fer constar que tenim ben grabada en la memoria aquella data y que seguirem lluytant pera que Catalunya no trigui gaire a poderla commemorar en plena Autonomia. Serà aquesta la mellor commemoració.

Qui no te res que fer...

Escena: El saló de conferencias del Congrés.

Personatjes: Polítics de tota mena.

Diputat primer.—Quins xistes tant graciosos fa aquest Rodrigo Soriano! ¿S' han ficsat quan ha dit al ministre de la Governació qu' era un D. Bernabé? Qualsevol se gasta un parell de pessetas per anar al Apolo.

Diputat segon.—Ja han vist a La Morita en la tribuna dels embaixadors? Cada dia es més guapa. Diuen per aquí si en Dávila hi té quelcom que veure ab ella...

Un ex-ministre.—Y cá home! Are que está tan enfeinat ab aixó del Marroch, vol que 'n Dávila s' emboliqui ab aquesta dona

Diputat tercer.—Home; si s' enreda ab La Morita es jústament perque li ensenyi la llengua...

Diputat primer.—Eh?

Diputat tercer.—La llengua mora, perque sent La Morita be deu sapiguerla.

Un senador.—Y parlant de tot: ¿Qué 'm diuen del últim estreno d' en Dicenta: *Amor de artistas*? Crech qu' es molt bó.

Diputat quart.—Psche; aixís aixís; desde que 'van estrenar *La gatita blanca* y *El arte de ser bonita*, no han fet res que valgui la pena en els teatros de Madrid.

Un periodista.—Permetim; que *El Mágico prodigioso* es un arreglo ben estimable...

L' ex-ministre.—Per *Mágico prodigioso* jo, que en las eleccions passadas vaig fer sortir cent diputats liberals a quins els electors n' hi havian sentit nomenar may; me sembla que més magio...

El periodista.—Y bé com está la qüestió relligiosa? Se discutirà ó no el projecte de las Asociacions.

El diputat primer.—Home; are per are ja sabém que en Dávila te oratori a casa seva, confesa cada vuyt dias y que la seva senyora compra butllas.

El periodista.—Be; pero aixó no te res que veure ab el projecte de lley.

Diputat primer.—¿Cóm que no te res que veurer? ¿Per ventura no es ell l' autor del projecte? ¿Y cómo volen que defensi una lley anticlerical un anticlerical que ou misa cada día, combrega cada més y compra butllas?

El periodista.—Una cosa es predicar y dar trigo es otra cosa. De manera que 'l projecte...

Diputat segon.—Com si fos fals; no passa.

Un diputat per Catalunya.—A propósit de cosas falsas. ¿Sabeu per casualitat a quants estém d' aquelles promesas de l' Amnistia?..

Un diputat.—Ah! pero hi han promesas d' amnistia? No ho sabia; la veritat.

El diputat per Catalunya.—En ple Congrés el comte de Romanones...

El periodista.—El comte eh! Bueno, pues are deu estar bo, gracias.

El diputat per Catalunya.—Es que si es juga ab nosaltres!..

Diputat tercer.—Es juga; no li cápiga cap dubte de que es juga, pero no es ab vostés; es al Monte y al Bacarrat.

Diputat primer.—¿Aho, aho?

Diputat tercer.—Miri; per allí vé en Lerroux. Ell li dirá.

Un senador.—Are que diuen d' en Lerroux. M' han assegurat que 'l farán senador vitalici.

El periodista.—¿Senador vitalici un republicà revolucionari!

Diputat primer.—Be! es un revolucionari pacífic. Si fins diu que en dos ó tres ocasions ha tingut de cuidar-se de fer guardar l' ordre a la via pública.

El periodista.—Aixís es un policia.

Diputat primer.—No, no; del ordre en tota la ciutat, per exemple el día del enterro d' en Juli.

Diputat tercer.—Are que parlan de *julis*; sembla que las potencias están decididas a intervenir en els assumptos del Marroch?

Un diputat que surt del saló de sessions.—Quin fastich! Fa tres horas que están discutint els presupostos. Me n' hi tingut d' anar d' aburrit.

Diputat tercer.—Qui hi há al saló?

El diputat qu' ha sortit.—El President, els macers y un diputat de la Comissió.

El periodista.—Si que deuen fer broma!

El diputat qu' ha sortit.—Y encare, els macers y el

president están adormits. Ja l' hi ha advertit el president, al diputat de la comissió, que quan acabi qu' avisi.

Y aixís succesivament.

PERE CIRERA Y PRUNA.

TROMPADAS

Llegint el darrer número de nostre estimadíssim confrare *Or y Grana*, hi hem trovat un *Comentari* en el que, entre raillas, si endevina que la patriótica, entusiasta y meritoria obra del volgut confrare es posada en tela de judici.

¿Per que en lloch de criticar, no 'ns treuen caritativament del pedregal per ahont se preté qu' aném? preguntan las sevas redactoras.

¿Y perque *Or y Grana* en lloch de recullir tot quan se serveixen dir els comentaristas, no 'n fa cas omís y segueix fent la seva?

¿No sab *Or y Grana* qu' aquí, per anar endavant, s' ha d' esser de la cofradia que té per divisa el *Asinus*, *asinum fricat*?

Si 's discuteix ab *Or y Grana* baix l' aspecte patriótic, lo práctic es ferne un de millor y si baix el literari, a tothom se li ocurrirá pensar qu' avants de reventar senyoras y senyoretas, s' haurian de reventar molts senyors.

Per galanteria, y perque ningú tingui de recordar el *Aguila non capit moscas*.

Y prous llatinadas.

Alegres, decidits, somrients, com aquell que va a cumplir una sacratíssima missió, sortiren dias enrera cap a Madrid els comissionats del lerrouisme per anar a fer entrega al senyor Salmerón, del missatge que li dirigeixen en petició de qu' estripi la grúa de la Solidaritat Catalana. Es aquest l' esperit de la seva demanda.

Hi han en aquest missatge quinze mil firmas. Vint mil menys que las del nombre dels que votaren la primera candidatura que presentá a Barcelona la Unió Republicana. Aytal fet ja es per si sol prou eloquent pero es que realment son 15 000 els lerrouxistas? De diners y santetat, la meytat de la meytat, diu l' adagi.

No es pecar de maliciosos suposar que en aquestas 15 000 firmas n' hi han mes de la meitat pasadas pel antichy desacreditat procediment de fer firmar a criaturas, a gent que ni saben lo que firman y a donas, cambiant el seu nom femení per un de masculí. Vol dir aixó, que, en realitat, las firmas de lerrouxistas que porta el missatge no deuen arribar ni a 6 000 y encare d' aquestas, altre meitat deuen ser de menors en edad, saber y gobierno.

Ja veu el senyor Salmerón el cas que pot fer d' un missatge que vé apoyat en aytal forma.

Nosaltres el llegiriam y tornantlo tot seguit, diriam als missatjistas que s' en entornin al lit.

L' apreciablessim senyor D. Alexandre Lerroux y Garcia segueix a Madrid sense novetat en la seva important salut.

Este gallo que no canta, algo tiene en la garganta. ¿S' ha de tornar a cantar *La marcha de Cadix*? ¿Ha de reproduhirse *la guerra al infiel marroquí*? ¿Falta poder veudrer molts diaris?

¿Es necessari distreure una mica al país, perque ab la qüestió relligiosa no n' hi ha prou?

Las senyas son tant mortals que creyém que no 'ns enganyan; blancs y negres y vermells qu' amaneixin la butxaca.

A la Universitat de Madrid, dias enrera, se vá promoure una bullanga entre estudiants, clericals y anticlericals que va acabar a cops de puny.

Ab tant solits arguments no deurá daptar ningú, que tant els uns com els altres váren quedar convensuts.

Parlant *España Nueva*, de la qüestió marroquí, demaná que 's parlés clar pera sapiguer ahont aném y perque hi aném.

Es justa la pretensió mes aixó no se sabrá fins qu' arribi el sant moment de pagar els plats trencats.

En els pasillos del Senat se promogué en un dels dias de la setmana passada una forta disputa entre dos senadors ex-ministres, sobre la discussió del projecte dels titols acadèmics. Fins anavan a arribar a las mans y un ugiu tingué d' intervindre en el succés.

Trovém just y natural qu' els senadors devegadas, sent els avis de la patria també vulguin fer *trompadas*.

Llegim:

«Entre 'ls filipinos residents a Madrid s' ha tornat a dir que la venda de Filipinas al Japó será un fet».

Y per baratas qu' els Estats Units las venguin, sempre hi farán negoci, perque las váren comprar ben barates, tant que no váren tenir de fer mes qu' allargar la mà.

Els lerrouxistas també han volgut honrar la memoria d' en Pi y Margall.

Ho trovém molt posat en rahó pero, francament, no sabém lligar l' admiració que per ell diuen sentir ab las sevas doctrinas, tant diferentas de las del mestre del federalisme espanyol.

Y sino vegin si poden anar junts aquets dos noms: Pi y Margall-Lerroux. Si fins sembla que 's donguin bofetadas!

Vamos; ja no serán sols els Estats-Units en lo de tenir reys, del petroli, del acer, del ferro, etc. etc.

Aquí a Barcelona també 'n tenim un de rey. Y si ne vegin:

«¡Ojo! El rey de las composturas en sombreros. Calle Tres Llits n.º 4, Sombrerería».

¡El rey de las composturas!

Y consti que ni fém pagar res del reclám.

Hem llegit qu' en Canalejas va repartir als quefes de partit y personas mes significadas en la política un volum llibre, escrit en francés, titulat *Conferencia Internacional de Algeciras*.

Y sens ocurreix pensar qu' están escrit en francés, si al mateix temps en Canalejas no ha repartit un diccionari y una gramática fraucesos, el llibre, aquets *significados politicos* l' haurán de donar a la canalla perque hi fassi ninots.

Creu en Canalejas qu' els nostres polítics saben el francés?

Ja pagarian alguna cosa de sapiguer bé el castellá.

Y sino llegeixin la *Gaceta*.

El fill del general Weyler al informar devant de la comissió qu' entén en el projecte de reformas militars d' en Luque va dir qu' els Capitans Generals devian guanyar 60.000 pesetas anuals.

No es estrany; perque nosaltres també som de parei qu' els periodistas, sobre tot els catalanistas, ne tindriam de guanyar altrás tantas de pessetas.

Perque en quan a perillós no 'ns negará ningú que per allí se 'n van els dos carrechs. Y sino qu' ho digui nostre estimat director.

L' enfadós, carregós, molestós y anavam a dir que fastigós, assumpto de las vallas del carrer de Balmes ja torna a donar joch.

En la darrera sessió del Ajuntament, a proposta de la comissió de Foment, s' acordá que l' alcalde, dirigis una exposició al govern demanant la desaparició de las molestosas vallas.

Aixís ja ho tenim bé. Perque el govern, com si ho vejessim, s' hi pendrá tant interés, que d' aquí cinch ó sis... anys ja serán fora.

Y algo es algo.

Un que ho sab, ens assegura, que la promesa Amnistia, passat l' any mil noucents deu, se dará qualsevol día.

En un diari hem llegit una llarga llista d' abonats en la present temporada del Liceo.

Lo qu' encare no hem pogut llegir es la llista de las suscripcions pera fer las estatuas de 'n Pi y Margall y Mossen Cinto.

D' un diari de Palma:

El lunes próximo será embarcado para Barcelona un cerdo que por sus dimensiones y peso ha llamado poderosamente la atención.

El viernes último fué pasado en Binisalem, alcanzando 46 arrobas y 4 tercias.

Aquí ja no cridarà tant l' atenció com a Palma, per que de porchs, ab perdó sigui dit, ne tenim que pesan molt mes. Y no volém senyalar.

En Lerroux pronunciará un discurs alabant a n' en Pi y Margall.

Tingui la seguretat de que en Pi y Margall, si fos viu, no pronunciaria cap discurs alabant a n' en Lerroux.

Hi ha qui diu que ni deu dias ens durará aquest govern. perque en Maura per Nadal ja vol esser al poder. A nosaltres la noticia no 'ns ha fet calor ni fret, per que en quan a governar tots ho fan prou malament.

A últims d' aquesta setmana sortirá la 2.ª Série de postals de *Catalunya Artística y Pintoresca*, que a benefici de las Escuelas Catalanas, ab tant éxit edita aquesta Associació.

Segons noticias que tenim, la nova Série será tant ó mes interessant que la primera, puig entre las 20 de que 's compondrá s' hi reproduhirán notables Monumentos y paisajes de diferentes encontradas de Catalunya.

TALONARIS PERA EL
SORTEIG
DE NADAL

Impressos a dugas tintas
Litografia Barcelonesa. -- Sant Ramón, 6